

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1977-1978

5 APRIL 1976

BEGROTING VAN NATIONALE OPVOEDING

— Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978

Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen
(G.W. axt. *59bis*, § 2, 2)

VERSLAG

namens de Commissie voor onderwijs
uitgebracht door de heer C. MOORS

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft op 7 en 21 maart 1978 de begroting van Nationale Opvoeding behandeld.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer W. Mesotten.

Vaste Zeden : de heer H. Deleeck, mevrouw W. Demeester-De Meyer, mejuffrouw W. De Weweire, de heren J. Dupré, R. Kuylen, E. Leemans, W. Mesotten, C. Moors, R. Nauwelaerts, F. Swaelen, L. Van den Brande ;
de heren A. De Rore, M. Galle, W. Geldolf, A. Laridon, mevrouw J. Nauwelaerts-Thues ;
de heren J. Gabriels, W. Kuijpers, R. Maes, J. Somers ;
de heren R. Bonnel, H. De Croo, E. Vandersmissen.

Plaatsvervangers :

de heer D. Coens, mevrouw P. D'Hondt-Van Opdenbosch, mejuffrouw G. Dielens, de heren G. Monard, R. Otte, A. Rutten ;
de heren E. Baldewijns, M. Bourry, G. Temmerman ;
de heren W. Desaeyere, E. Raskin ;
de heren G. Schrans, G. Sprockeels.

Zie :

4 - II (1977-1978) :

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet

De bespreking gaf aanleiding tot vragen en **beschouwingen** aangaande :

- de beperkte bevoegdheid van de culturele autonomie op het onderwijsvlak ;
- de evolutie van de toelage van het V.O.C. (Vlaams Onderwijscentrum Brussel) ;
- de studietoelagen ;
- de studieleningen ;
- de kosteloosheid van onderwijs bij leerplichtverlenging;
- de toelage voor het spijzen van het Nationaal Fonds voor wetenschappelijk onderzoek ;
- de activiteit van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten (artt. 41.04 en 41.08).

Een lid wijst erop dat op het vlak van de **onderwijskredieten** de culturele autonomie zeer beperkt blijft. Het gaat, aldus dit lid, om een enveloppe van om en bij de 2 miljard te verhogen met een half miljard kredieten voor wetenschappelijk onderzoek.

Spreeker stelt dan ook de vraag of deze bedragen werkelijk de volle waarde van de culturele autonomie inzake onderwijs uitmaken.

Alhoewel de Minister niet rechtstreeks op de problematiek inging en verwees naar de bespreking van de algemene onderwijsbeleidsnota, achtte uw rapporteur het nuttig ten documentaire titel een werkstuk aan het verslag toe te voegen aangaande artikel 59bis van de Grondwet en de bevoegdheden van de Cultuurraden inzake onderwijs.

V.O.C.

Op de vraag naar het bedrag van de post Vlaams Onderwijscentrum Brussel antwoordt de Minister dat het hier om een post gaat die van jaar tot jaar, volgens een vaste programmatie van een half miljoen verhoogt, om in 1980 zes miljoen te bedragen.

Studietoelagen

Naar gewoonte gaf de post studietoelagen aanleiding tot een uitgebreide bespreking.

Een lid stelt de vraag naar de reële kostprijs van het onderwijs voor een leerling en de grootte van de toelagen. Terloops vraagt hij zich af of de administratieve kosten in bepaalde gevallen niet hoger zijn dan de toelage zelf. Is het zinvol stelt hij, nog een studietoelage van 1 069 frank te voorzien.

Aansluitend hierop vraagt een ander lid of het niet zinvoller is het aantal toelagen te verminderen, doch grotere bedragen toe te kennen.

De Minister antwoordt dat over de kostprijs van het onderwijs voor een leerling of student in het algemeen en van het secundair onderwijs in het bijzonder geen wetenschappelijk verantwoorde cijfers voorhanden zijn. **Hoe dan ook**, het onderwijs is niet volledig kosteloos.

Wat de administratieve kostprijs betreft van een toekenning van een toelage is de Minister het met dit **lid** eens dat in bepaalde gevallen deze groter is dan de toelage zelf.

De Minister meent dat kleinere toelagen verantwoord kunnen zijn. Een kleine toelage kan voor sommigen, zo stelt hij, de noodzakelijke limiet uitmaken.

Aansluitend hierop vraagt een lid of het niet mogelijk is statistisch af te leiden welke sociale categorieën tot de begunstigden behoren.

De Minister antwoordt dat hij opdracht heeft gegeven aan zijn administratie een indeling van de begunstigden per beroep op te stellen.

Voor genoemd lid wees erop dat een beter inzicht, zijn inziens, kan verworven worden door indeling volgens inkomenscategorieën.

Aangezien de berekening van de studietoelage nogal ingewikkeld is wordt in bijlage de berekeningswijze respectievelijk van het secundair onderwijs, het hoger onderwijs van het korte type en het universitair onderwijs en het hoger onderwijs van het lange type toegevoegd.

Wat de bedragen zelf betreft werden deze voor universitaire en gelijkgestelden met 5 % verhoogd, terwijl deze voor studenten van het hoger onderwijs van het korte type met 25 % werden verhoogd om geleidelijk het verschil met hogergenoemden te overbruggen.

Studieleningen

Aansluitend op de reële kost van het onderwijs voor de leerlingen en studenten wees de Minister op het gunstig aanvullend effect dat de studieleningen in een aantal gevallen kunnen hebben en geeft ter illustratie een aantal voorbeelden aan.

Wat het bedrag aan studieleningen betreft, vermeld onder artikel 33.02, stelt een lid dat het koninklijk besluit inzake de criteria van toekenning nooit werd gepubliceerd.

Het verloop van de bespreking leidt tot de conclusie dat in feite de wet van 19 juli 1971 inzake studietoelagen en -leningen moet worden aangepast. De verstrekte adviezen van de Raad van State naar aanleiding van vroeger ingediende voorstellen heeft de culturele autonomie inzake studietoelagen en -leningen echter in een pat-situatie gebracht, zoals een lid stelde. Deze adviezen vindt men eveneens in bijlage van dit verslag.

Een lid stelde dan een vraag naar de inspraak van het rijk bij het toekennen van studieleningen door de Bond van Jonge en Grote Gezinnen waarvan het rijk niet alleen een deel van de rentekosten draagt, maar ook een waarborg toekent.

De Minister stelt dat hij in onderhandeling is met de vereniging en zegt de indruk te hebben dat het rijk het goedkoper kan doen.

Kosteloosheid van de verlengde leerplicht

Naar aanleiding van de in het vooruitzicht gestelde verlenging van leerplicht meent de Minister dat de kosteloosheid van het onderwijs moet doorgetrokken worden.

Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek

De Minister preciseert dat het hier om de **bijdrage** voor het spijzen van het Fonds gaat, waarvan de wettelijk toegepaste sleutel **4,44 %** bedraagt. De verdeling van dit Fonds behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Wetenschapsbeleid.

Tenslotte wordt in bijlage, voor het jaar 1977, de werking van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten (artt. 41.04 en 41.08) toegelicht.

Ter stemming gelegd, worden de artikelen en het ganse ontwerp van decreet aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

De Verslaggever,

M. GALLE

De Voorzitter,

W. MESOTTEN

BIJLAGE 1

**WERKSTUK BETREFFENDE
ART. 59BIS VAN DE GRONDWET EN DE BEVOEGDHEDEN
VAN DE CULTUURRADEN INZAKE ONDERWIJS**

De bevoegdheden van de Cultuurraden worden opgesomd in artikel 59bis van de Grondwet. De interpretatie van dit artikel heeft reeds herhaaldelijk aanleiding gegeven tot meningsverschillen betreffende de bevoegdheid van de Cultuurraden enerzijds, en deze van het nationaal Parlement anderzijds.

Men kan hierbij betreuren dat de Grondwetgever niet op een zeer **preciese**, onaanvechtbare wijze de grenzen van de bevoegdheden van de Cultuurraden heeft vastgelegd, zodat bij voorbaat iedere mogelijkheid tot conflict uitgeschakeld werd.

De vraag is of in het kader van de politieke realiteit waarin de Grondwetsherziening werd doorgevoerd, zulks mogelijk was. Immers, het resultaat van de Grondwetsherziening is uiteraard de uitdrukking van de politieke wil van diegenen die haar hebben verwezenlijkt.

Deze politieke wil is hoofdzakelijk de resultante van drie determinerende opvattingen :

a) een algemene consensus over het toekennen van de Cultuurautonomie aan de beide cultuurgemeenschappen ;

b) de minimale opvatting ertoe strekkend deze autonomie op een beperkende wijze af te bakenen

c) de maximale opvatting ertoe strekkend het zelfbeschikkingsrecht van de cultuurgemeenschappen uit te breiden tot alle belangen eigen aan die gemeenschappen.

In dergelijke omstandigheden kon het artikel 59bis niet anders zijn dan een vergelijk tussen tegenstrijdige opvattingen waarbij noch de minimale, noch de maximale opvatting primeren, met dien verstande evenwel dat een aanzienlijke, a.h.w. ingebouwde interpretatieruimte binnen het kader van de tekst van artikel 59bis het mogelijk maakt de evoluerende zienswijzen inzake bevoegdheidssfeer van de Cultuurraden op te vangen.

Die interpretatieruimte is derhalve door de Grondwetgever gewild, die zich wel bewust was dat in het bestek van een dynamische, voortdurend veranderende maatschappij, een exhaustieve opsomming van de bevoegdheden van een nieuw wetgevend lichaam in culturele aangelegenheden snel door de werkelijkheid achterhaald zou zijn. In deze zin werd ook de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden goedgekeurd. In dit verband kan verwezen worden naar de toelichting van Minister Tindemans tijdens de algemene bespreking van deze wet in de Senaat (1), waarin hij preciseerde hetgeen volgt :

„Indien wij in dit ontwerp hadden getracht exhaustief op te sommen wat culturele materies wel en niet zijn, zou het een zeer beperkende tekst zijn geworden. Van iedere vergeten materie zou men nadien kunnen zeggen dat zij niet onder de culturele autonomie valt. Het is trouwens onmogelijk op dat stuk volledig te zijn. Men moet altijd terugkomen tot de geest en de bedoeling van de wetgever die deze wet heeft gemaakt.

Het Belgisch pragmatisme en het gezond verstand moeten hier de doorslag geven in geval van twijfel. Er moet duidelijk worden nagegaan wat men heeft gewild. Om dit te weten volstaat het de documenten omtrent de voorbereidende werkzaamheden te willen inkijken.”

Zonder lippendienst te willen bewijzen aan diegenen die inzake de bevoegdheid van de Cultuurraden het politiek haalbare willen forceren, voortgedreven door een wellicht begrijpelijk maar niettemin gevaarlijk ongeduld, kan men concluderen dat de Grondwetgever een evolutieve trend in de zin van uitbreiding van de bevoegdheden van de Cultuurraden ingebouwd heeft in artikel 59bis, door :

(1) Parl. **Hand. Senaat**, 1970-1971, N. 83, p. 2350.

- a) het zich onthouden van een exhaustieve opsomming van de culturele materie;*
- b) aan de wetgever de verplichting op te leggen de culturele aangelegenheden vast te stellen en de vormen van samenwerking tussen de cultuurgemeenschappen en van de internationale samenwerking te bepalen ;*
- c) inzake onderwijs en het gebruik van de talen aan de Cultuurraden rechtstreeks bevoegdheden toe te wijzen, zonder dat een tussenkomst van de wetgever vereist is.*

Wat het punt a) aangaat is verdere commentaar overbodig ; het betreft immers een technische voorkeur van de Grondwetgever, waaraan niet meer te tornen valt.

Het punt b) betekent dat aan het Parlement opgedragen werd de culturele aangelegenheden vast te stellen. Het Parlement heeft geopteerd voor een niet-exhaustieve opsomming hierbij blijkt gevend van dezelfde zin voor interpretatieruimte en het opvangen van evoluerende opvattingen, voordien reeds door de Grondwetgever betoond.

Het punt c) gaat het verst in der erkenning van de autonomie vermits hier een rechtstreekse bevoegdheid wordt toegekend, zonder tussenkomst van de wetgever. Er dient evenwel een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen de bevoegdheid van de Cultuurraad inzake onderwijs enerzijds en inzake gebruik der talen anderzijds.

Artikel 59bis § 2, 2e bepaalt inderdaad dat de Cultuurraden rechtstreeks bevoegd zijn inzake onderwijs, met uitsluiting van wat betrekking heeft op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstructuren, de diploma's, de toelagen, de wedden, de schoolbevolkingsnormen. In feite vermeldt de Grondwet expliciet de aan de nationale wetgever voorbehouden materies, terwijl al het overige aan de uitsluitende bevoegdheid van de Cultuurraden toegewezen wordt.

De juridische betekenis van een dergelijke formulering is duidelijk : aan de Cultuurraden wordt, inzake onderwijs, de residuaire bevoegdheid toegekend.

Artikel 59bis § 3 daarentegen somt de domeinen op waarvoor de Cultuurraden het gebruik der talen kan regelen, namelijk :

- 1. de bestuurszaken ;*
- 2. het onderwijs in de door de overheid ingestelde, gesubsidieerde of erkende inrichtingen ;*
- 3. de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel alsmede de door de wet en de door de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.*

Het is duidelijk dat hier de residuaire bevoegdheid voorbehouden blijft aan het nationale Parlement.

Deze visie wordt gestaafd door de rechtspraak.

Inderdaad, reeds bij het eerste ontwerp-decreet (1) dat haar voor advies werd voorgelegd, diende de afdeling wetgeving van de Raad van State zich uit te spreken over de respectieve bevoegdheden van de nationale wetgever en van de Cultuurraden inzake onderwijs. De Raad van State heeft hierbij vastgesteld dat de constitutionele regeling zoals die bij de artikelen 17 en 23 van de Grondwet was voorzien in verband met het regelen van het openbaar onderwijs op Staatskosten gegeven en het regelen van het gebruik van de talen voor handelingen van het openbaar gezag en voor gerechtszaken, thans grondig is gewijzigd.

Wat het onderwijs aangaat is immers de bevoegdheid van de nationale wetgever beperkt „tot wat betrekking heeft op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstructuren, de diploma's, de toelagen, de wedden en de schoolbevolkingsnormen” en vallen voortaan alle onderwijsaangelegenheden onder de bevoegdheid van de Cultuurraden, die in deze materie residuaire bevoegdheid hebben.

In ditzelfde advies toont de Raad van State aan dat inzake het gebruik van de talen, de zaken precies omgekeerd staan als voorzien wordt voor het onderwijs en dat, in deze materies, de bevoegdheid van de Cultuurraden beperkt is tot de aangelegenheden opgesomd in artikel 59bis § 3, terwijl alle andere aangelegenheden binnen de residuaire bevoegdheid van de nationale wetgever blijven.

(1) Ontwerp-decreet betreffende het ~~Nederlandstalig~~ openbare bibliotheekwerk — Cultuurraad, stuk 52/1.

De implicaties van de **residuaire bevoegdheid van de Cultuurraden inzake onderwijs**

Van belang voor de werkzaamheden van de Cultuurraden inzake onderwijs, is de juridische betekenis van de uitdrukking „residuaire bevoegdheid”.

Uit het hogervermeld advies van de Raad van State blijkt dat een residuaire bevoegdheid primeert op bevoegdheden die nominatim werden opgesomd : gezegd wordt dat de bevoegdheid van de nationale wetgever beperkt is tot.. . enz.

Een schoolvoorbeeld desbetreffend in ons Grondwettelijk Recht is artikel 78 van de Grondwet, bepalende dat de Koning geen andere macht heeft dan die welke de Grondwet en de bijzondere wetten, krachtens de Grondwet zelf uitgevaardigd, hem uitdrukkelijk toekennen. De residuaire bevoegdheid behoort tot het Parlement, overeenkomstig de wil van de Constituanten in 1831.

Het feit dat de Cultuurraden beschikken over de residuaire bevoegdheid geeft aanleiding tot enkele bedenkingen inzake de verdeling van de praktische werkzaamheden in verband met het onderwijsbeleid tussen Parlement en Cultuurraden, en meer bepaald aangaande de toelichting van het onderwijsbeleid en de goedkeuring van de onderwijsbegroting voor de respectieve wetgevende lichamen.

A. De algemene bespreking over het onderwijsbeleid

Het zou wenselijk zijn en zelfs logisch dat de algemene bespreking inzake onderwijsbeleid in de respectieve Cultuurraden zou gehouden worden, voorafgaandelijk aan deze in het Parlement.

Verschillende argumenten pleiten voor deze werkwijze :

1. Het feit van de residuaire bevoegdheid van de Cultuurraden ten overstaan van de beperkte bevoegdheden van het Parlement, gewild door de Grondwetgever en bevestigd door de Raad van State, zoals hoger aangetoond.

2. Hoewel de wetgevende bevoegdheid van de Ministers van Nationale Opvoeding zich uiteraard uitstrekt over het gehele grondgebied, wordt, ingevolge de splitting van het Departement van Nationale Opvoeding, de beheersbevoegdheid in feite herleid tot respectievelijk de Nederlandstalige en de Franstalige scholen. De beheersbevoegdheid van de Minister van Nationale Opvoeding valt samen met de territoriale bevoegdheid van de Nederlandse Cultuurraad, en deze van de Ministre de l'Éducation Nationale met de territoriale bevoegdheid van de Conseil Culturel Français. Het is derhalve evident dat het onderwijsbeleid van de Minister van Nationale Opvoeding in de eerste plaats van belang is voor de taalgemeenschap die zijn beleid zal ondergaan ; praktisch zal bij voorbeeld een uiteenzetting van de Minister van Nationale Opvoeding voor het Nederlands taalgebied de facto hoofdzakelijk de Vlaamse Parlementsleden interesseren die samen zetelen in de Cultuurraad.

Het lijkt dus logisch en psychologisch verantwoord dat een Vlaamse Minister die de belangen van het Nederlandstalig onderwijs behartigt, zijn beleid in de eerste plaats toelicht tegenover de Vlaamse Parlementsleden, die door de Vlaamse kiezers werden afgevaardigd om de Vlaamse belangen te verdedigen.

3. Het feit dat belangrijke onderwijsmateries vastliggen in het Schoolpact, dat krachtens artikel 59bis tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort, kan ter zake bezwaarlijk als een ernstig tegenargument aangehaald worden.

Immers, de Schoolpactpartijen vertegenwoordigen meer dan 80 procent van het effectief van de Nederlandse Cultuurraad, een percentage dat hoger ligt en dus meer waarborgen biedt dan dat van het Nationaal Parlement.

4. Er is i.v.m. de voorgestelde werkmethode een belangrijk voorgaande, nl. de mededeling van de Regering over het algemeen cultuurbeleid in de Nederlandstalige Cultuurraad (1) die aanleiding heeft gegeven tot een in menig opzicht merkwaardig en vruchtbaar debat en niet het minst de parlementaire werkzaamheden heeft gehinderd.

(1) Cultuurraad, zitting 1971-1972, Handelingen ms. 4, 5 en 6.

Hogervermelde argumenten zijn op zichzelf reeds afdoende om de voorgestelde procedure aanvaardbaar te maken, en wellicht zijn er nog andere. Zeker is echter dat al diegenen die de culturele autonomie genegen zijn, de klaarblijkelijke evidentie ervan zullen inzien.

B. Suggesties in verband met de begroting van Nationale Opvoeding

Alvorens suggesties te doen in verband met een eventuele regeling van de werkzaamheden inzake bespreking en goedkeuring van de begroting onderwijs, is het nuttig even na te gaan welke onderwijsmateries op dit ogenblik reeds aangeduid werden als ressorterend onder de bevoegdheid van de Cultuurraden en deze die uitdrukkelijk aan de nationale wetgever blijven voorbehouden.

De Senaatcommissie (2) voor de Grondwetsherziening gaf volgende verduidelijkingen betreffende artikel 59bis :

- *de term „onderwijs” moet in zijn ruimste betekenis geïnterpreteerd worden ; hij omvat ook naschools onderwijs, buitengewoon onderwijs, schriftelijk onderwijs, enz.*
- *het woord „schoolvrede” heeft betrekking op wetten, besluiten en protocollen, die de verhoudingen tussen de verschillende schoolnetten regelen, m.a.w. het Schoolpact ;*
- *de uitdrukking „leerplicht” betreft vooral de duur van de leerplicht ;*
- *door de „onderwijsstructuren” uit te sluiten wordt bedoeld eenvormigheid te behouden voor de grote indelingen in lager, secundair, technisch, hoger onderwijs en verschillende graden waartoe dit aanleiding kan geven, zoals de overgang van middelbaar onderwijs naar kandidaturen en vervolgens naar licenties en doctoraten. Binnen deze perken kunnen de Cultuurraden nieuwe vormen van onderwijs invoeren ;*
- *de toekenning van de wettelijke diploma's zal verder nationaal worden geregeld ; voor de andere diploma's is de Cultuurrad bevoegd ze te scheppen ; terloops kan hier het volgende worden aan toegevoegd : het feit dat een diploma niet „wettelijk” is erkend, betekent niet noodzakelijk een feitelijke minderwaarde o.m. ook niet t.o.v. de kandidaatstellingen voor de officiële sector ;*
het Belgisch wettelijk diplomastelsel is van het Napoleontisch, centralistisch type ; een diploma vergt in dat perspectief als het ware de erkenning ervan door de nationale wetgever ;
dit stelsel wijkt sterk af van bij voorbeeld het Angelsaksisch stelsel waar de waarde van het diploma wordt bepaald door die van de instelling die het aflevert ; voorbeeld : Oxford, Cambridge, Harvard, Rockefeller Institute, open universiteit, enz.
Waarom zouden in het kader van de Cultuuraautonomie beide opvattingen in ieders belang niet kunnen samengaan ?
Een soepele formule zou bovendien eisen kunnen opvangen die het logger worden van de universiteiten — en een daling van hun niveau in het algemene — alsmede een daling van het niveau van de strikt universitaire diploma's kunnen verhelpen.
Het is inderdaad zo dat in zulke context de instellingen die wetenschappelijke maar „waardeerbare” diploma's afleveren, een gezonde concurrentiestrijd met de erkende diploma-„instituten” en ook onderling zouden voeren,
- *met „toelagen” worden diegenen bedoeld die volgens het Schoolpact de werking der verschillende scholen verzekeren. Hetzelfde geldt voor de „wedden”. Bij de toelagen moeten ook de universitaire dotaties gerekend worden.*
- *ten slotte spreekt de term „schoolbevolkingsnorm” voor zichzelf.*

Op de vraag wat uiteindelijk nog overbleef voor de Cultuurraden, antwoordde de Regering als volgt :

a) voor het officieel onderwijs en voor het vrij onderwijs dat door de overheid wordt gesubsidieerd of erkend :

(2) Senaat, zitting 1969-1970, verslag namens de Commissie voor de herziening van de Grondwet, doc. 402, p. 19-24.

- *de omschrijving en de controle van de leerplicht ;*
- *de verschillende studierichtingen met hun programma's, lesroosters en leerplannen (voor zover zulks niet geïmpliceerd is in de voorwaarde opdat diploma's zouden worden erkend : dat blijft voorbehouden aan de nationale wetgever)*
(een vraag : is het de culturele wetgever die bij voorbeeld de inhoud van de vakken kan bepalen ; b.v. moderne wiskunde of andere ; onderwijs van geschiedenis of niet ? Wij zouden menen van wel. Er zijn bij voorbeeld in Vlaanderen en Wallonië zeker afwijkingen voor het literatuuronderricht ook in andere talen dan Nederlands of Frans) (cf. opmerking hierboven) ;
- *de organisatie van de inspectiediensten ;*
- *de voor het onderwijzend personeel vereiste diploma's ;*
- *de aanmoedigingen (studiebeurzen) ;*
- *de vakantie- en verlofregelingen ;*
- *in het algemeen alles wat de verbetering en de bevordering van het schoolbezoek betreft.*

b) voor het Rijksonderwijs :

- *de organieke reglementen van de scholen en internaten.*

Deze opsomming is niet beperkend maar exemplatief (1).

Welke invloed zal deze verdeling van de bevoegdheden op onderwijsgebied tussen de nationale wetgever en de Cultuurraden hebben op het vlak van de begrotingen ?

Het is duidelijk dat de overgrote meerderheid van de uitgaven (wedden en werkingkosten van het Rijksonderwijs, wedde- en uitrustingsstoelagen aan het vrij onderwijs) door het Nationaal Parlement blijven vastgesteld worden.

Principieel echter, ingevolge de hun toekomstige residuaire bevoegdheid, moet de decretale wetgever eerst, als bepaler van beleidsopties, de begroting van Nationale Opvoeding aannemen. Personeel, wedden, enz. zijn inderdaad functie van de aangehouden onderwijs-opties en programma's.

In andere woorden, wil men logisch blijven met zichzelf, dan moet de decretale wetgever zich eerst over de beleidsopties die elke begroting bevat en bepaalt, uitspreken.

Eerst daarna en in functie daarvan wordt in dat kader de verhouding wedden, werkingkosten, enz. wat de verschillende schoolnetten betreft, geregeld.

Bovendien is het technisch ondenkbaar de kredieten voor alle posten van de begroting van Nationale Opvoeding te splitsen in kredieten die onder de bevoegdheid vallen van het Nationaal Parlement eensdeels, de Cultuurraden anderdeels. Zo vallen bij voorbeeld in het hoger onderwijs de wetenschappelijke graden en de ertoe leidende studies onder de Cultuuraautonomie. Maar de uitgaven, verband houdend met de studies die zowel tot de wettelijke als tot de wetenschappelijke graden leiden, zijn in de begrotingsartikelen geglobaliseerd.

Hogervermelde vaststellingen, samen met de eraan voorafgaande uiteenzetting, strekken ertoe de volgende praktische suggesties in overweging te geven.

a) de decretale wetgever neemt zonder meer de hem voorbehouden artikelen van en de gehele begroting Nationale Opvoeding aan vóór de nationale wetgever die daarna stemt over alle door het Schoolpact bedoelde kredieten ; heeft de culturele wetgever, bij voorbeeld bij een stemming, het Schoolpact niet geëerbiedigd, dan kan de nationale wetgever binnen de toch vastliggende Schoolpactkredieten, op grond van zijn eigen specifieke bevoegdheid, de toestand rechtekken.

De nationale wetgever wordt dan een soort rekenkamer = toezichtsorgaan op de Cultuurraad ;

b) een vereenvoudiging zou erin bestaan dat de leden van de Commissies Onderwijs van beide Cultuurraden, in hun respectieve samenstelling uit volksvertegen-

(1) Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1969-1970, verslag namens de Commissie voor de Grondwetsherziening, doc. 10-31/2de, p. 8-9.

woordigers en senatoren, terzelfder tijd de leden zouden zijn van de respectieve Commissies Nationale Opvoeding van Kamer en Senaat.

Resultaat : — voor de afhandeling van de begroting :

- a) realisatie van de bovengeschetste concrete constitutionele formule ;***
- b) tijdwinst ;***
- c) vermijden van elk conflict tussen Cultuurraden en Nationaal Parlement ;***
- d) de thans herhaalde — zij het dikwijls ongegronde — klachten omtrent gelijktijdige bijeenroeping van de Commissies Nationale Opvoeding van Kamer en Senaat en van de Commissies Onderwijs van de Cultuurraden zouden meteen wegvallen.***

Tenslotte en ten overvloede deze belangrijke opmerking om alle eventuele misverstanden te voorkomen : het kan niet de bedoeling zijn dat de Cultuurraad aan de prerogatieven van de Ministers van Nationale Opvoeding noch aan die van het Parlement op enigerlei wijze zou tornen.

Voorgesteld wordt een *modus vivendi* inzake het plannen van werkzaamheden van Nationaal Parlement en Cultuurraden, in acht genomen de residuaire bevoegdheid van deze laatsten, onder meer met betrekking tot de met het Nationaal Parlement gedeelde materies ; *modus vivendi* die in feite de positieve ingesteldheid van de Ministers van Nationale Opvoeding tegenover de Cultuurautonomie zonder enig gevaar voor misbruiken inzake de gereserveerde materies als Schoolpact en dergelijke zou in het licht stellen en aldus tot de communautaire pacificatie zou bijdragen.

BIJLAGE 2

Berekeningswijze bedrag studietoelagen

1. SECUNDAIR ONDERWIJS

a) Er wordt rekening gehouden met vier criteria nl. :

1. het gezinsinkomen ;
2. het aantal personen ten laste ;
3. de kandidaat is extern ;
4. de kandidaat is intern.

Personen ten laste	Gezinsinkomen (1)				
	I	II	III	IV	V
0	127 969	102 376	76 782	51 188	25 594
1	170 625	136 500	102 375	68 250	34 125
2	223 946	179 157	134 368	89 579	44 790
3	287 930	230 344	172 75%	115 172	57 586
4	351914	281532	211 149	140 766	70 383
5	415 898	332 719	249 539	166 360	83 180
6	479 882	383 906	287 930	191953	95 977
7	543 866	435 093	326 320	217 547	108 774
8	607 850	486 280	364 710	243 140	121570
9	671 834	537 468	403 101	268 734	134 367
10	735 818	588 655	441491	294 328	147 164
11	799 802	639 842	479 882	319 921	159 961
12	863 786	691029	518 272	345 515	172 758
13	927 770	742 216	556 662	371 108	185 554
14	991754	793 404	595 053	396 702	198 351
15	1055 738	844 591	633 443	422 296	211 148
a. extern	5	6	8	10	12
b. intern	10	12	16	20	24

codes

b) Deze criteria worden verwerkt in parameters of codes gaande van 5 tot 24. Deze codes werden door de provinciale schiftingscommissie samengesteld.

c) De leerplichtige leerlingen van het eerste jaar lager secundair onderwijs krijgen een forfaitair bedrag van 1080 fr.

(1) Het inkomen wordt in vijf gelijke delen verdeeld (kolommen 1 tot V).

- d) Voor de gehuwde studenten, alleenstaanden en volle wezen wordt kolom V van het gezinsinkomen nogmaals in drie delen verdeeld :
voorbeeld :

Eens dat voor een voldoende groot aantal dossiers het aantal punten gekend is, wordt de puntwaarde berekend om zo dicht mogelijk het opgelegde gemiddelde van de toelage te benaderen :

voorbeeld :

- 1) aantal behandelde dossiers : 20 000
aantal bekomen punten : 500 000
opgelegde gemiddelde toelage : 10 000 fr.
 - 2) $20\,000 \text{ dossiers} \times 10\,000 \text{ fr. gemiddeld} = 200\,000\,000 \text{ fr.}$
 $200\,000\,000 \text{ fr.} : 500\,000 \text{ punten} = 400 \text{ fr. per punt.}$
 - 3) aan elk dossier wordt $400 \times$ het aantal punten als studietoelage verdeeld.
- Leerling A : 1 persoon ten laste, inkomen van 100 000 fr., intern valt in categorie **IIIa**, code 8.
- Leerling B : 1 persoon ten laste, inkomen van 100 000 fr., extern valt in categorie **IIIb**, code 16.
- Leerling C : 4 personen ten laste, inkomen van 280 000 fr., extern valt in categorie **IIa**, code 6.
- Leerling D : 2 personen ten laste, inkomen van 50 000 fr., intern valt in categorie **IVb**, code 20.
- A krijgt : $400 \text{ fr.} \times 8 = 3\,200 \text{ fr.}$
 B krijgt : $400 \text{ fr.} \times 16 = 6\,400 \text{ fr.}$
 C krijgt : $400 \text{ fr.} \times 6 = 2\,400 \text{ fr.}$
 D krijgt : $400 \text{ fr.} \times 20 = 8\,000 \text{ fr.}$

II. HOGER ONDERWIJS (korte type)

- a) Er wordt rekening gehouden met :
1. Het gezinsinkomen ;
 2. Het aantal personen ten laste ;
 3. Kandidaten die binnen de agglomeratie verblijven en binnen een straal van 10 km wonen ;
 4. Kandidaten die buiten de agglomeratie verblijven en buiten een straal van 10 km wonen ;
 5. Kamerstudenten of internen ;
- b) Deze criteria worden verwerkt in parameters of codes gaande van 7 tot 33. Deze codes werden door het beheerscollege van het niet universitair onderwijs samengesteld.
- c) Voor de gehuwde studenten, alleenstaanden en volle wezen wordt kolom V van het gezinsinkomen nogmaals in drie delen verdeeld.

Voorbeeld :

Zoals voor het secundair onderwijs wordt de puntwaarde voor het hoger onderwijs berekend om zo dicht mogelijk het opgelegde gemiddelde van de toelage te benaderen. Stellen we dat de puntwaarde gelijk is aan 1 100 fr.

- Leerling A : 1 persoon ten laste, inkomen van 180 000 fr., wonende in de agglomeratie, categorie **IIa**, code 10.
- Leerling B : 6 personen ten laste, inkomen van 630 000 fr., wonend buiten de agglomeratie, categorie **Ib**, code 9.
- Leerling C : 3 personen ten laste, inkomen van 225 000 fr., intern, categorie **IIIc**, code 24.
- Leerling D : 0 personen ten laste, inkomen van 170 000 fr., kamerstudent, categorie **Ic**, code 15.

- A krijgt : $1\,100 \text{ fr.} \times 10 = 11\,000 \text{ fr.}$
 B krijgt : $1\,100 \text{ fr.} \times 9 = 9\,900 \text{ fr.}$
 C krijgt : $1\,100 \text{ fr.} \times 24 = 26\,400 \text{ fr.}$
 D krijgt : $1\,100 \text{ fr.} \times 15 = 16\,500 \text{ fr.}$

III. UNIVERSITAIR ONDERWIJS + HOGER ONDERWIJS VAN HET LANGE TYPE

- a) Er wordt rekening gehouden met :
1. Het gezinsinkomen ;
 2. Het aantal personen ten laste ;
 3. Kandidaten die binnen de agglomeratie verblijven en binnen een straal van 10 km wonen ;

4. Kandidaten die buiten de agglomeratie verblijven en buiten een straal van 10 km wonen ;
5. Kamerstudenten of internen ;
6. Het al of niet genieten van de kinderbijslag.

Personen ten laste	Gezinsinkomen (1)				
	I	II	III	IV	V
0	170 625	136 500	102 375	68 250	34 125
1	227 500	182 000	136 500	91000	45 500
2	298 594	238 876	179 157	119 438	59 719
3	383 906	307 125	230 344	153 563	76 782
4	469 21%	375 375	281531	187 688	93 844
5	554 530	443 624	332 718	221 812	110906
6	639 842	511 874	383 906	255 937	127 969
7	725 154	580 124	435 093	230 062	145 03 1
8	8 10 466	648 373	486 280	324 187	162 094
9	895 778	716 623	537 467	358 312	179 156
10	981090	784 872	588 654	392 436	196 218
11	1066 402	853 122	639 842	426 561	213 281
12	1 151714	921 372	691029	460 686	230 343
13	1 237 026	989 621	742 216	494 811	247 406
14	1322338	1057 871	793 403	528 936	264 468
15	1407 650	1 126 120	844 590	563 060	281530
kandidaten wonend binnen straal 10 km	7	10	14	18	22
kandidaten wonend buiten straal 10 km	9	12	16	20	25
kamerstudent of intern	15	19	24	28	33

codes

(1) Het inkomen wordt in vijf gelijke delen verdeeld (kolommen 1 tot V).

Personen ten laste	1		II		III		IV		V	
0	170 625		136 500		102 375		68 250		34 125	
1	227 500		182000		136500		91000		45 500	
2	298 594		233876		179 157		119 438		53 719	
3	383 906		307 125		230344		153 563		76782	
4	469 218		375 375		281531		187 688		93 844	
5	554 530		443 624		332 718		221812		110 906	
6	639 842		511874		383906		255937		127969	
7	725 154		580 124		435 093		290 062		145 03 1	
8	810 466		648 373		486280		324187		162094	
9	895 778		716623		537467		358312		179 156	
10	981090		784 872		588 654		392 436		196 218	
11	1066 402		853 122		639 842		426561		213281	
12	1 151714		921372		691029		460686		230343	
13	1237 026		989 621		742 216		494 811		247406	
14	1322 338		1057871		793 403		528936		264468	
15	1407 650		1 126 120		844590		563060		281530	
kandidaten wonend binnen straal 10 km	6	8	9	11	12	15	16	20	20	24
kandidaten wonend buiten straal 10 km	8	10	11	13	15	18	18	22	22	27
kamerstudent of intern	13	16	17	21	21	26	25	31	30	36
x (2) Y (3) x Y x Y x Y x Y x Y codes										

(1) Het inkomen wordt in vijf gelijke delen verdeeld (kolommen 1 tot V).

(2) Kandidaat geniet kinderbijslag.

(3) Kandidaat geniet geen kinderbijslag.

b) Deze criteria werden verwerkt in parameters of codes gaande van 6 tot 36. Deze codes werden door de universitaire schiftingscommissie samengesteld.

c) Voor de gehuwde studenten, alleenstaanden en volle wezen wordt kolom V van het gezinsinkomen nogmaals in twee delen verdeeld.

Voorbeeld :

Zoals voor het secundair onderwijs wordt de puntwaarde voor het universitair onderwijs berekend om zo dicht mogelijk het opgelegde gemiddelde van de toelage te benaderen. Stellen we dat de puntwaarde gelijk is aan 1400 fr.

Student A : 2 personen ten laste, inkomen van 230 000 fr., kamerstudent, geniet kinderbijslag, categorie II **cx**, code 17.

Student B : 4 personen ten laste, inkomen van 250 000 fr., wonend buiten de agglomeratie, geniet geen kinderbijslag, categorie III by, code 18.

Student C : 1 persoon ten laste, inkomen van 90 000 fr., kamerstudent, geniet kinderbijslag, categorie IV **cx**, code 25.

Student D : 7 personen ten laste, inkomen van 530 000 fr., wonend buiten de agglomeratie, geniet geen kinderbijslag, categorie II by, code 13.

A krijgt : 1 400 fr. $\times$ 17 = 23 800 fr.

B krijgt : 1 400 fr. $\times$ 18 = 25 200 fr.

C krijgt : 1 400 fr. $\times$ 25 = 35 000 fr.

D krijgt : 1 400 fr. $\times$ 13 = 18 200 fr.

Verdeling van de toelagen per beroep

Schooljaar 1974-1975 : Secundair onderwijs

Categorie	Aantal aanvragen		Verleende studietoelagen			
			Aantal		Bedrag	
Arbeider	84 107	44,51	64 664	48,68	184 364 600	43,58
Bediende	43 402	22,44	23 664	17,81	63 288 200	14,96
Handelaar	7 886	4,17	4 855	3,65	16574400	3,91
Ambachtsman	4 356	2,30	2 986	2,24	9 149 550	2,16
Vrij beroep	4 365	2,31	2 640	1,98	8 731400	2,06
Landbouwer	16 589	8,77	13 697	10,31	54 203 250	12,82
Op rust gesteld	6 082	3,21	5 131	3,86	23 111 000	5,46
Zonder beroep	6 729	3,56	5 873	4,42	28 090 300	6,64
In het onderwijs	5 942	3,14	2 426	1,82	6 121 900	1,44
Ander beroep	9 505	5,03	6 838	5,18	29 351 600	6,93
Totaal	188 963	100 %	132.824	100 %	422 986 200	100 %

Academiejaar 1974-1975 : Hoger Onderwijs, Universitair en niet-universitair onderwijs

Categorie	Aantal aanvragen		Verleende studietoelagen			
			Aantal		Bedrag	
Arbeider	10 775	24,48	9 083	27,12	198 365 200	25,43
Bediende	16 029	36,37	11 152	33,30	223 642 100	28,69
Handelaar	2 904	6,58	2 007	5,99	49 285 500	6,32
Ambachtsman	1 049	2,38	829	2,47	19 260 100	2,47
Vrij beroep	1 727	3,91	1 198	3,57	28 334 600	3,63
Landbouwer	3 270	7,41	2 838	8,47	79 941700	10,25
Op rust gesteld	4 828	10,95	3 987	11,90	122 084 100	15,66
Zonder beroep	580	1,31	430	1,23	15 933 200	2,04
In het onderwijs	2 818	6,39	1 900	5,67	39 708 000	5,09
Ander beroep	92	0,20	65	0,19	2 702 300	0,34
Totaal	44 072	100 %	33 489	100 %	779 256 800	100 %

Bedrag van de studieleningen ingeschreven op de begroting

Het provisioneel krediet voor de studieleningen ingeschreven op de begroting werd in de voorbije jaren niet gebruikt omdat de uitvoeringsbesluiten nog niet getroffen zijn.

Vanaf volgend jaar zullen de kredieten voor de studietoelagen en -leningen gescheiden worden.

BIJLAGE 3A

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De **RAAD VAN STATE**, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 8e december 1975 door de Minister van Nationale Opvoeding, handelend in overleg met de Voorzitter van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, verzocht hem van advies te dienen over een amendement op een voorstel van decreet „houdende toekenning van studietoelagen en studieleningen aan bepaalde zittendblijvers”, heeft de 23e januari 1976 het volgend advies gegeven :

Artikel 2 ware beter als volgt gesteld :

„Art. 2

De Koning bepaalt op advies van de Hoge Raad de in artikel 1 bedoelde gevallen van overmacht en de wijze waarop de overmacht dient te worden bewezen”.

Artikel 3 strekt er toe artikel 16, § 1, van de wet van 19 juli 1971 te wijzigen. Voor een zodanige wijziging gelden de bezwaren die de Raad van State aanduidt in zijn advies nr. 12.456 betreffende een voorstel van decreet houdende wijziging van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen (Gedr. St., Cultuurraad 1975/1976, 130/1).

Daarenboven is die bepaling overbodig vermits artikel *59bis* van de Grondwet aan de decreten, die door de Cultuurraden binnen de grenzen van hun bevoegdheid worden genomen, kracht van wet verleent.

De Kamer was samengesteld uit :
de Heren :

Ch. SMOLDERS, *kamervoorzitter*,
H. COREMANS,

A. VANDER STICHELE, *staatsraden*,
G. VAN HECKE,

J. DE MEYER, *bijzitters van de afdeling wetgeving*,

E. VAN VYVE, *afdelingsgriffier*.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN ASSCHE, *adjunct-auditeur-generaal*.

De Griffier,

E. VAN VYVE.

De Voorzitter,

Ch. SMOLDERS

BIJLAGE 3B**KONINKRIJK BELGIE****ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

De **RAAD VAN STATE**, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 8e december 1975 door de Minister van Nationale Opvoeding verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet „houdende wijziging van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen”, heeft de 23e januari 1976 het volgend advies gegeven :

In zijn adviesaanvraag verwijst de Minister naar het advies dat de Raad van State op 27 februari 1975 heeft uitgebracht omtrent een voorstel van wet tot wijziging van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen (Gedr. St., Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1974-1975, nr. 314/1). Na ontleding van de parlementaire voorbereiding van het bepaalde in artikel 59bis van de Grondwet is de Raad van State in dat advies tot het besluit gekomen dat de materie van studietoelagen en studieleningen geen toelageaangelegenheid vormt als bedoeld in artikel 59bis, § 2, van de Grondwet en dienvolgens als onderwijsaangelegenheid tot de bevoegdheid van de Cultuurraden behoort.

De Cultuurraad is derhalve terzake bevoegd. Tevens, daar het om een toelageregeling gaat die personen en niet instellingen betreft, wordt het toepassingsgebied van bedoelde regeling beperkt tot het Nederlandse taalgebied, daar alleen voor dat gebied de Cultuurraad krachtens artikel 59bis, § 4, van de grondwet **regelend** kan optreden ten aanzien van personen.

In de toelichting bij de artikelen 1 en 2 van het voorstel, wordt dan verklaard dat de wijziging van de wet op de studietoelagen door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot gevolg zal hebben dat de bedoelde wet een decreet wordt dat alleen toepasselijk is in het Nederlandse taalgebied.

De formulering van die verklaring is evenwel onjuist.

Het zijn alleen de bepalingen van de wet zoals gewijzigd door het decreet die toepassing zullen vinden in het Nederlandse taalgebied.

De overige bepalingen van de betrokken wet blijven van toepassing voor gans het land. Bovendien blijft de huidige tekst van de vervangen wetsbepalingen van toepassing in het Franse taalgebied, in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en in het Duitse taalgebied.

Zulks leidt evenwel tot de vaststelling dat het uit het standpunt van de wetgevingstechniek wenselijk is dat de nationale wetgeving en de decretale wetgeving duidelijk van elkaar onderscheiden zouden blijven en dat men zoveel mogelijk zou vermijden wetten bij decreet formeel te wijzigen. In wetten zou alleen mogen opgenomen worden wat moet gelden voor het Rijk, en in decreten wat moet gelden voor één taalgebied.

Het ware derhalve geraten de tekst op te stellen zoals op het einde van dit advies wordt voorgesteld.

ONDERZOEK DER ARTIKELEN

Artikel 2

Er bestaat een discrepantie tussen de tekst van het eerste lid van artikel 2 en de toelichting bij dit artikel. In de tekst worden de studietoelagen en -leningen toegekend aan „Nederlandstalige Belgische leerlingen en studenten die studeren in Nederlandstalige . . . onderwijsinstellingen.

In de toelichting wordt voorgesteld de studietoelagen en -leningen in de regel voor te behouden aan „Vlaamse leerlingen en studenten”, die in een Nederlandstalige instelling onderwijs volgen.

Daar het toepassingsgebied van een decreet dat regels stelt waarop uitsluitend personen zich kunnen beroepen, overeenkomstig artikel 59bis, § 4, van de Grondwet, moet beperkt blijven tot het Nederlandse taalgebied, mag de toepassing ervan niet uitgebreid worden tot personen voor welke elke band met het Nederlandse taalgebied ontbreekt. Bewuste band kan nu enkel bestaan in het feit dat de betrokken personen in dat taalgebied gevestigd zijn.

Daarom vervange men in het eerste lid van het nieuw artikel 2 de woorden „Nederlandstalige Belgische leerlingen en studenten” door de woorden „Belgische leerlingen en studenten gevestigd in het Nederlands taalgebied”, en vervange men in het inleidend gedeelte van het tweede lid de woorden „in België” door de woorden „in het Nederlands taalgebied”.

Art. 4

Ter vervanging van artikel 12 van de wet wil het voorstel in een nieuwe regeling voorzien voor de bevoegdheid, de samenstelling en de procedure van de raad van beroep.

De raad van beroep, thans bevoegd in geval van terugvordering, zou ook bevoegd zijn in geval van weigering van studietoelagen of -leningen.

Of het regelen van deze materies tot de bevoegdheid van de Cultuurraad behoort, hangt af van het antwoord op de vraag of de raad van beroep al dan niet een rechtscollege is.

Volgens een eerste opvatting, kan de raad van beroep als een rechtscollege beschouwd worden, rekening houdende met zijn samenstelling, de verplichte motivering zijner beslissingen, de voorgeschreven termijn, en de procedure welke door de Koning dient bepaald te worden.

Volgens een andere opvatting, welke gesteund is op de parlementaire voorbereiding van artikel 12 van de wet van 19 juli 1971, is de raad van beroep geen rechtscollege.

In artikel 15 van het ontwerp dat de wet van 19 juli 1971 is geworden had de Regering een tekstvoorstel van de Raad van State overgenomen waardoor de raad van beroep duidelijk het karakter van een rechtscollege verkrijgt (Gedr. St., Senaat 1970-1971, nr. 216).

De laatste leden van artikel 15 van het ontwerp van de Regering luiden als volgt:

„De beslissingen van de raad van beroep zijn vatbaar voor hetzelfde beroep als artikel 9 van de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een Raad van State opgesteld tegen administratieve beslissingen in betwiste zaken.

Dit beroep kan zowel door de Staat als door de oorspronkelijke verzoekers worden ingesteld.

Wordt de beslissing vernietigd, dan wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde raad die zich schikt naar het arrest van de Raad van State wat het rechtspunt betreft waarover deze heeft beslist”.

Later heeft de Regering (Gedr. St. Senaat, zitting 1970-1971, nr. 405, pp. 4 en 5) een amendement op artikel 15 voorgedragen, waarvan de tekst artikel 12 van de wet van 19 juli 1971 is geworden.

In § 1 van dit geamendeerd artikel 15 wordt de bevoegdheid van de raad van beroep beperkt tot de terugvordering van studietoelagen of -leningen en worden de hierboven aangehaalde laatste leden van het oorspronkelijk artikel 15 van het ontwerp weggelaten.

Juist om reden van deze weglating is de Raad van State van oordeel dat het de bedoeling van de wetgever geweest is de Raad van beroep te laten fungeren, zoals vroeger, als orgaan van het actief bestuur en hem niet op te richten als rechtscollege. Moest het een rechtscollege betreffen, dan zou de Cultuurraad trouwens niet bevoegd zijn om de samenstelling, de bevoegdheid en de procedure ervan te regelen; zodanige aangelegenheid behoort immers, overeenkomstig artikel 94 van de Grondwet, tot de bevoegdheid van de nationale wetgever.

TEKST VOORGESTELD DOOR DE RAAD VAN STATE**„DECREET BETREFFENDE DE TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN EN STUDIELENINGEN.****Artikel 1**

De Minister van Nationale Opvoeding, Nederlandse sector, verleent toelagen aan minvermogende leerlingen van het secundair onderwijs en aan minvermogen- de studenten van het hoger onderwijs.

Art. 2

De studietoelagen bedoeld in artikel 1 van dit decreet en de studieleningen bedoeld in artikel 1, §§ 2, 3 en 4, van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen, worden verleend aan Belgische leerlingen en studenten gevestigd in het Nederlands taalgebied die studeren in Nederlandstalige door de Staat georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onder- wijsinstellingen.

Zij worden eveneens verleend aan de leerlingen en studenten die de Belgische nationaliteit niet bezitten en die in het Nederlands taalgebied verblijven en onder- wijs volgen, wanneer zij aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

1. voor het school- of academiejaar 1971-1972 een studiebeurs genoten hebben in uitvoering van de wet van 19 maart 1954 houdende instelling van een Nationaal Studiefonds;
2. op de datum bepaald voor het indienen van de aanvragen, als politiek vluch- teling erkend zijn door het Hoog Commissariaat der Verenigde Naties voor de vluchtelingen en sedert ten minste één jaar in België verblijven;
3. behoren tot een gezin, dat op de datum voor het indienen van de aanvragen, sedert ten minste één jaar omwille van beroepsarbeid in België verblijft.

De Koning kan het toepassingsgebied van dit decreet uitbreiden tot in het Nederlands taalgebied gevestigde Belgische leerlingen en studenten die onderwijs volgen in andere instellingen dan die bedoeld in het eerste lid.

Art. 3

De criteria bepaald in artikel 9 van de wet van 19 juli 197 1 zullen, wat de toepassing van dit decreet betreft, geleidelijk en uiterlijk in het academiejaar 1980-1981 dezelfde zijn voor alle vormen van hoger onderwijs, zoals bepaald in de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs.

Art. 4

De aanvragers kunnen een met redenen omkleed beroep instellen tegen de beslissing over hun aanvraag en tegen de krachtens artikel 10 van de wet van 19 juli 1971 gevorderde terugbetaling, bij een raad van beroep, bestaande uit een magistraat-voorzitter, drie leden die tot het officieel onderwijs behoren, en drie leden die tot het vrij onderwijs behoren. Het hoofd van de Dienst voor studie- toelagen en -leningen wordt door de Raad gehoord. Een ambtenaar van de betrokken Dienst neemt het secretariaat waar.

Op straffe van verval moet het beroep worden ingesteld binnen een maand na de mededeling van de bestreden beslissing.

De **beslissingen** van de raad van beroep zijn met redenen omkleed en moeten binnen drie maanden na de instelling van het beroep getroffen worden.

De Koning benoemt de leden van de raad van beroep en bepaalt de proce- dure, in elk geval binnen zes maanden na de inwerkingtreding van dit decreet.

Het mandaat van de leden duurt vijf jaar.

Wanneer een lid overlijdt of ontslag neemt, wordt een nieuw lid benoemt volgens dezelfde regels als zijn voorganger. Het lid, benoemd ter vervanging van een overleden of ontslagnemend lid, beëindigt diens mandaat.

Art. 5

De artikelen 1, § 1, 2 en 12 van de wet van 19 juli 1971 worden opgeheven, wat het Nederlands taalgebied betreft.”

De Kamer was samengesteld uit :
de Heren :

Ch. SMOLDERS, *kamervoorzitter*,
H. COREMANS,
A. VANDER STICHELE, *staatsraden*,
G. VAN HECKE,
.J DE MEYER, *bijzitters van de afdeling wetgeving*,
E. VAN VYVE, *afdelingsgriffier*.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN ASSCHE, adjunct-auditeur-generaal.

De Griffier,

De Voorzitter,

E. VAN VYVE.

Ch. SMOLDERS.

BIJLAGE 4

KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR WETENSCHAPPEN, LETTEREN EN SCHONE KUNSTEN VAN BELGIE, Paleis der Academiën, 1000 BRUSSEL

In de commissievergaderingen werden, behalve reglementswijzigingen, **ondernemings**voorstellen, verkiezingskandidaturen, enz. de meest verscheiden, actueel wetenschappelijke vorsingsuitslagen uitgebracht en besproken.

ONDERZOEK EN BEHANDELING VAN VOLGENDE PUNTEN

1. Problemen die verband houden met onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
2. Opstellen van een ontwerp van algemeen reglement voor de nationale wetenschappelijke comités en vervolgens het opstellen van definitieve teksten in de twee landstalen. (Deze teksten werden goedgekeurd tijdens de gezamenlijke vergadering van de Klassen der Wetenschappen van de Koninklijke Academie van België en van de „Académie royale de Belgique”).
3. Betrekkingen van de **Koninklijke** Academie van België met de „Union Académique Internationale”.
4. Uitgave van de brieven van Justus Lipsius.

JAARLIJKSE PRIJZEN

Op 17 door de Academie uitgeschreven prijsvragen werden 9 antwoorden ingezonden waarvan er 7 bekroond werden, nl. vier in de Klasse der Wetenschappen, drie in de Klasse der Letteren.

De MAC LEOD-prijs 1977 en de P. VAN OYE-prijs 1977 werden toegekend.

PUBLIKATIES VERSCHENEN IN 1977

- Klasse Wetenschappen : 6 verhandelingen.
- Klasse Wetenschappen : 2 mededelingen.
- Klasse Letteren : 2 verhandelingen.
- Klasse Letteren : 3 mededelingen.
- Klasse Schone Kunsten: 4 mededelingen.
- Algemene uitgaven: Jaarboek 1976, 383 p. Nationaal Biografisch Woordenboek, deel 7, (1112 col. + index 1 à 7).

De publikaties worden aan alle academiën, universiteiten en wetenschappelijke genootschappen over gans de geleerde wereld in ruil voor hun publikatie toegezonden.

NATIONALE EN INTERNATIONALE WETENSCHAPPELIJKE BIJEENKOMSTEN

Talrijke academieleden hebben de Academie vertegenwoordigd tijdens nationale en internationale congressen en symposia en hebben er in menig geval een leidende functie waargenomen.

BENOEMINGEN

- drie tot werkend lid;
 - zeven tot corresponderend lid;
 - zeven tot buitenlands lid.
-